

W. STEENHOFF DOOR ISAÄC ISRAËLS OP ARTI,
AMSTERDAM.

Op de Arti-tentoonstelling hangt een schilderij, dat mij geboeid heeft: het portret van Willem Steenhoff, den bekenden schilderij-criticus, bovendien oud-onderdirecteur van het Rijksmuseum en thans directeur van het Museum Mesdag. Maar als ik aan het portret denk, vallen mij die laatste qualiteiten waarlijk niet het eerst te binnen, net zoomin als de geportretteerde zelf mij in levende lijve aan zijn museum-directeurschap bijzonder dwingend herinneren kan.

Steenhoff hoort onder de menschen, over wie het minst geschreven is, en zoolang ze leven geschreven zal worden, en die daar alle aanleiding toe gaven, want niets staat hem verder dan zich op het maatschappelijk tooneel in het zicht te zetten. Museumdirecteur zijn is op zichzelf nog niet van opvallende beteekenis; criticus zijn, zelfs goed criticus zijn geeft nog maar een matige introductie voor het Elyseum; maar een scheppend mensch te wezen, met een rijk-geïnstrumenteerd gevoelsleven, en een, door geen geweld noch verleidingen gemerkteekend karakter, dat is beter. Als zich daarbij voegt de menschlievende drang, en de gave, de waarheid te getuigen over de kunst, uit een heel eenvoudige, maar diepe liefde tot de kunst en tot de waarheid, dan komt men voor een mooi soort mensch te staan, dan ontmoet men iemand, die scheppend is en onderscheidend tegelijk.

De triestheid, die in zulk eens menschen oog door een groot schilder als Isaäc Israëls gezien wordt, en, zooals geschied is, weergegeven wordt, kan nooit wezen een triestheid om eigen nooden of meelij met zichzelf, het is de triestheid, die weerspiegeling is van de ontoereikendheid van de wereld.

Hoe prachtig is deze edele triestheid door Isaäc Israëls in den kop van den geportretteerde vastgelegd!

Isaäc Israëls is een impressionist. Scholen komen en soms verdwijnen zij, hij heeft zijn stijl en is dien trouw, zoolang als wij hem weten schilderen. Als impressionist geeft hij een oogenblikkelijken indruk weer, maar dezen dan ook met zulk een intensiteit, dat het oogenblikkelijke verheven wordt tot de hoogten van het onvergankelijke.

Israëls' portret van Willem Steenhoff is zulk een ver-eeuwigd oogenblik.

Het is mij onbekend, of de schilderij voor dit doel verkrijgbaar is, maar ik druk den wensch uit, dat in een museum plaats worde gevonden voor het portret, meesterstuk van Isaäc Israëls en tevens contereitsel van een der zuiverste intellectuele vertegenwoordigers eener thans eindigende periode.

H. P. L. WIESSING.